

Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser

1 §

[4391] Denna förordning är meddelad med stöd av

- 14 kap. 8 § [4160] miljöbalken i fråga om 7–11, 13–43 och 45 §§,
- 15 kap. 6 § [4169 E] miljöbalken i fråga om 12 §, och
- 8 kap. 7 § regeringens förmen i fråga om övriga bestämmelser.

EU-förordningar

2 §

[4392] I denna förordning avses med

EU-förordningen om f-gaser: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,

genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2067 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning samt kylvagnar i lastbilar och släpfordon med kylaggregat som innehåller fluorerade växthusgaser samt för certifiering av företag vad gäller stationär kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller fluorerade växthusgaser,

EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem: kommissionens förordning (EG) nr 304/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av företag och personal med avseende på stationära brandskyddssystem och brandsläckare som innehåller vissa fluorerade växthusgaser,

genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare: kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2066 av den 17 november 2015 om fastställande, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014, av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av fysiska personer som utför installation, service, underhåll, reparation eller nedmontering av elektriska brytare som innehåller fluorerade växthusgaser eller återvinning av fluorerade växthusgaser från stationära elektriska brytare,

EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel: kommissionens förordning (EG) nr 306/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav och villkor för ömsesidigt erkännande för certifiering av personal som återvinner vissa lösningsmedel som innehåller fluorerade växthusgaser från utrustning, och

EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon: kommissionens förordning (EG) nr 307/2008 av den 2 april 2008 om fastställande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av minimikrav för utbildningsprogram och villkor för ömsesidigt erkännande av utbildningsintyg för personal med avseende på luftkonditioneringssystem som innehåller vissa fluorerade växthusgaser i vissa motorfordon.

Ordförklaringar

3 §

[4393] I denna förordning avses med *ackrediterat certifieringsorgan* en fysisk eller juridisk person som genom att uppfylla kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på organ som certifierar personer (SS-EN ISO/IEC 17024:2003)

1. är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll, eller

2. i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Turkiet är ett certifieringsorgan som

a) har ackrediterats av ett ackrediteringsorgan som uppfyller kraven i Internationella standardiseringsorganisationens och Internationella elektrotekniska kommissionens standard för bedömning av överensstämmelse med allmänna krav på ackrediteringsorgan som ackrediterar organ för bedömning av överensstämmelse (ISO/IEC 17011:2004), eller

b) på annat sätt visar att motsvarande kvalitetskrav är uppfyllda i fråga om oberoende och teknisk och yrkesmässig kompetens, om de uppgifter som personen ska fullgöra avser sådant som krävs för att första gången släppa ut en produkt på marknaden.

4 §

[4394] I denna förordning avses med

f-gas: en fluorerad växthusgas enligt definitionen i artikel 2.1 i EU-förordningen om f-gaser,

köldmedium: ett medium som består av eller innehåller en f-gas och är avsett att användas i ett köldmediesystem och som vid en viss temperatur och ett visst tryck tar upp värmeenergi och vid en högre temperatur och ett högre tryck avger värmeenergi, vanligen med ett ändrat aggregationstillstånd,

köldmediesystem: sammankopplade köldmediehållande delar som bildar en sluten krets som ett köldmedium cirkulerar i för att uppta eller avge energi,

anläggning: de kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningarsom används i en och samma verksamhet av samma operatör,

mobil utrustning: mobil utrustning som innehåller ett köldmedium, luftkonditioneringsutrustning i fordon: en utrustning i ett fordon, som innehåller ett köldmedium och är avsedd för luftkonditionering i fordonet,

personal: en fysisk person som utför ett arbete,

ingrepp i köldmediesystem: en åtgärd som innebär att någon del av köldmediesystemet öppnas, oavsett om systemet är trycksatt eller inte, eller en åtgärd på en kringutrustning som kan påverka systemets säkerhet mot köldmedieutsläpp, och

konvertering: en åtgärd som innebär att fluorkolväten (HFC) i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning byts ut mot ett annat köldmedium.

5 §

[4395] I övrigt har ord och uttryck i denna förordning samma betydelse som i de EU-förordningar som anges i 2 §.

Förbud

6 §

[4396] Bestämmelser om förbud i denna förordning gäller endast om motsvarande förbud inte redan följer av EU-förordningen om f-gaser. Bestämmelser om undantag från förbud enligt denna förordning får inte tillämpas i strid mot EU-förordningen om f-gaser.

7 §

[4397] Det är förbjudet att leverera köldmedium till andra mottagare än

1. den som enligt denna förordning får fylla på f-gaser i kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning,
2. den som tillverkar kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning som innehåller f-gaser, och
3. den som bedriver verksamhet för rening eller destruktion av f-gaser.

Trots första stycket får köldmedium som är avsett för en verksamhet för forskning, utbildning och utveckling av kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustning levereras till den som bedriver verksamheten. Detsamma gäller köldmedium som är avsett för verksamhet som bedrivs av Försvarmakten, Försvarets materielverk eller Fortifikationsverket.

Drift- och skötselinstruktioner**8 §**

[4398] Den som tillverkar en ny hermetiskt sluten utrustning ska se till att utrustningen är försedd med noggranna och lättfattliga drift- och skötselinstruktioner på svenska med de anvisningar som behövs för att förebygga utsläpp av köldmedium.

Stationär hermetiskt sluten utrustning och mobil utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier behöver dock inte förses med drift- och skötselinstruktioner.

9 §

[4399] Den som importerar eller till Sverige för in en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning som är tillverkad utomlands, eller installerar eller är operatör av en ny sådan utrustning, ska se till att utrustningen är försedd med noggranna och lättfattliga drift- och skötselinstruktioner på svenska med de anvisningar som behövs för att förebygga utsläpp av köldmedier.

Stationär hermetiskt sluten utrustning och mobil utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedium behöver dock inte förses med drift- och skötselinstruktioner.

Läckagekontroll och begränsning av utsläpp**10 §**

[4400] Den som installerar en hermetiskt sluten utrustning eller sätter en sådan utrustning i drift för första gången, eller installerar, bygger om eller gör något annat ingrepp i köldmediesystemet i en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska se till att läckagekontroll utförs i samband med arbetet.

Första stycket gäller inte stationär hermetiskt sluten utrustning som innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter f-gaser.

11 §

[4401] Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning vidta de förebyggande åtgärder mot utsläpp av f-gaser som anges i artikel 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 eller 5.1 i EU-förordningen om f-gaser även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Återtagande av köldmedium**12 §**

[4402] Den som yrkesmässigt importerar eller överlåter köldmedier är skyldig att kostnadsfritt återta levererade köldmedier som omhändertagits och tillhandahålla behållare för det ändamålet.

Register för mobil utrustning**13 §**

[4403] Den som är operatör av en mobil kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska i fråga om sådan utrustning föra register i enlighet med det som anges i artikel 6.1, 6.2 och 6.3 i EU-förordningen om f-gaser även om utrustningen inte omfattas av artikelns krav.

Underrättelse och rapportering till tillsynsmyndigheten**14 §**

[4404] Den som är eller avser att bli operatör av en stationär kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter eller mer ska innan installation eller konvertering av sådan utrustning underrätta tillsynsmyndigheten.

En underrättelse ska lämnas i så god tid att samråd om åtgärdens utformning och miljöpåverkan kan hållas med tillsynsmyndigheten.

Första stycket gäller inte

1. för en installation eller en konvertering till följd av ett oförutsett haveri om omedelbara åtgärder krävs för att undvika olägenhet för människors hälsa eller miljön eller betydande ekonomisk skada, eller
2. om valet av utrustning och köldmedium behandlas inom ramen för en ansökan om tillstånd eller en anmälan enligt 9 kap. miljöbalken.

15 §

[4405] Den som är operatör ska lämna en rapport till tillsynsmyndigheten om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning, i en anläggning på ett fartyg eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i EU-förordningen om f-gaser.

Rapporten ska lämnas in senast den 31 mars året efter kalenderåret och vara undertecknad av operatören eller försedd med dennes elektroniska underskrift.

Rapporten ska innehålla

1. resultatet av de läckagekontroller som gjorts under kalenderåret,
2. information om utrustning som skrotats under kalenderåret,
3. de uppgifter som anges i artikel 6.1 i förordningen om f-gaser,
4. operatörens organisationsnummer, postadress och faktureringsadress,

5. adress till och fastighetsbeteckning på den fastighet där utrustningen finns, om utrustningen är stationär,

6. en förteckning över utrustningen, och

7. i fråga om utrustning på ett fartyg, fartygets namn, signalbokstäver eller liknande.

Certifiering för personal och företag

16 §

[4406] Personal som utför en läckagekontroll enligt 10 eller 11 § på kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning ska ha ett personalcertifikat enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning.

17 §

[4407] De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning ska också uppfyllas av personal som utför läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning som innehåller f-gaser. Certifieringen ska uppfylla kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen.

18 §

[4408] De krav på certifiering som anges i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning ska också uppfyllas av företag som bedriver verksamhet med läckagekontroll, återvinning, installation eller underhåll av eller service på mobil utrustning eller luftkonditioneringsutrustning i fordon. Certifieringen ska uppfylla kraven i artikel 6 i genomförandeförordningen.

19 §

[4409] För installation, service och underhåll av mobil luftkonditioneringsutrustning i fordon är det trots 18 § tillräckligt att

1. certifieringen avser de minimikrav på färdigheter och kunskaper enligt kategori I och II i bilaga I till genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning som är relevanta för arbetet, eller

2. arbetet leds av någon som är certifierad och det finns tillgång till nödvändiga verktyg och rutiner, om utrustningen innehåller mindre än 5 ton koldioxidekvivalenter köldmedier.

20 §

[4410] Om det på ett fartyg till sjöss kan komma att utföras installation, ombyggnad, reparation eller andra ingrepp på en kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning, ska det på fartyget finnas

1. någon som är certifierad enligt kraven i artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmepumpsutrustning, och

2. de verktyg som är nödvändiga för att arbetet ska kunna utföras på ett sådant sätt att tillräcklig säkerhet mot utsläpp till atmosfären uppnås.

Skötsel av anläggningar

21 §

[4411] En operatör ska se till att den som sköter operatörens anläggning har kunskap om och erfarenhet av kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningens funktion, drift och skötsel.

Förutsättningar för att ett certifikat ska vara giltigt

22 §

[4412] Ett certifikat enligt denna förordning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som är ackrediterat för de uppgifter som certifikatet gäller och har sin certifieringsverksamhet anmäld hos Naturvårdsverket.

23 §

[4413] Ett personalcertifikat enligt artikel 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och
2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artiklarna 4.1 och 4.4 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

24 §

[4414] Ett företagscertifikat enligt artikel 6 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 7 i genomförandeförordningen, och
2. utsett ett sådant bedömningsorgan som avses i artikel 8 i genomförandeförordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

25 §

[4415] Ett personalcertifikat enligt artikel 5 och ett företagscertifikat enligt artikel 8 i EU-förordningen om certifiering för brandskyddssystem ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som har

1. rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 10 i EU-förordningen, och
2. utsett ett sådant utvärderingsorgan som avses i artiklarna 5.1 och 5.4 i EU-förordningen för den kompetens som certifikatet gäller.

26 §

[4416] Ett certifikat om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i genomförandeförordningen om certifiering för elektriska brytare ska vara utfärdat av någon enligt 22 § som

1. uppfyller kraven på opartiskhet i artikel 4.1 i genomförandeförordningen,
2. har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i genomförandeförordningen är uppfyllda, och
3. har rutiner för att fortlöpande bevaka att förutsättningarna för certifikatet är uppfyllda och vidta åtgärder enligt artikel 4.2 i genomförandeförordningen.

27 §

[4417] Ett företagscertifikat enligt 24 eller 25 § får inte vara äldre än fem år.

28 §

[4418] Ett personalcertifikat enligt 23 eller 25 § eller ett certifikat enligt 26 § får i fråga om utbildning i de teoretiska momenten i bilagan till den angivna EU-förordningen inte avse en examination som är äldre än fem år.

Förutsättningar för att ett intyg ska vara giltigt**29 §**

[4419] Ett intyg enligt denna förordning ska vara utfärdat av ett certifieringsorgan som har ackrediterats för att utfärda personalcertifikat enligt 23 eller 25 § och yrkesmässigt bedriver en intygsverksamhet som är anmäld hos Naturvårdsverket.

30 §

[4420] Ett intyg om sådana kunskaper och färdigheter som avses i artikel 3 i EU-förordningen om utbildning för luftkonditionering i motorfordon ska vara utfärdat av någon enligt 29 § som har kontrollerat att de förutsättningar som anges i artikel 3 i EU-förordningen är uppfyllda.

Organ för ackreditering och certifiering**31 §**

[4421] Ackreditering enligt 22 § första stycket ska vara gjord av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

32 §

[4422] Naturvårdsverket är det certifieringsorgan som avses i artikel 4 i EU-förordningen om certifiering för lösningsmedel och utser bedömningsorgan enligt artikel 5.1 i EU-förordningen.

33 §

[4423] Om det för en certifiering eller ett intyg inte finns något organ som har sin certifierings- eller intygsverksamhet anmäld hos Naturvårdsverket, ska Naturvårdsverket pröva frågan om certifiering eller intyg.

Undantag för utländska certifikat och intyg**34 §**

[4424] Bestämmelserna i 22–30 §§ gäller inte om certifikatet eller intyget

1. har utfärdats i ett annat land i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och enligt det landets bestämmelser uppfyller kraven i de angivna EU-förordningarna eller genomförandeförordningarna, och
2. visas upp i översättning till svenska.

Undantag för kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustningar för icke yrkesmässigt bruk**35 §**

[4425] Underrättelseskyldigheten i 14 § och rapporteringskravet i 15 § gäller inte kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustningar för icke yrkesmässigt bruk.

Undantag för fordon som är registrerade i utlandet

36 §

[4426] Rapporteringskravet i 15 § och certifieringskravet i 16 § gäller inte mobil utrustning i ett fordon som är registrerat i utlandet.

Undantag för fartyg och rederier

37 §

[4427] Kravet i 8 § första stycket och 9 § att drift- och skötselinstruktioner ska vara utfärdade på svenska gäller inte fartyg i internationell trafik. Drift- och skötselinstruktioner på sådana fartyg får i stället vara utfärdade på engelska.

38 §

[4428] Rapporteringskravet i 15 § och certifieringskravet i 16 § gäller inte mobil utrustning i ett fartyg som är registrerat i utlandet.

39 §

[4429] Kravet på läckagekontroll i 10 och 11 §§ och certifieringskravet i 17 § gäller inte fartyg som under ett kalenderår aldrig anlöper svensk hamn.

40 §

[4430] Kravet på certifiering för personer och företag i 17 och 18 §§ gäller inte arbeten som utförs på Forsvarsmaktens fartyg av en underhållsorganisation som är knuten till ett fartygsförband, om det i underhållsorganisationen ingår en person som är certifierad enligt artiklarna 3 och 4 i genomförandeförordningen om certifiering för kyl- och värmeutrustning.

41 §

[4431] Certifieringskravet i 16 § gäller inte läckagekontroll enligt 10 § som utförs av ett rederi ombord på ett fartyg som tillhör rederiet.

42 §

[4432] Certifieringskravet i 18 § gäller inte arbeten som utförs av ett rederi på ett fartyg som tillhör rederiet.

Undantag för forskning, utbildning och utveckling inom kyl- och värmeområdet

43 §

[4433] Kravet på drift- och skötselinstruktioner i 8 § första stycket, kravet på läckagekontroll i 10 §, åtgärdsskyldigheten i 11 §, registerkravet i 13 §, underrättelseskyldigheten i 14 §, rapporteringskravet i 15 § och certifieringskravet i 16 § gäller inte kyl-, luftkonditionerings- och värmepumpsutrustningar som innehåller f-gaser och som enbart används för forskning, utbildning och utveckling inom kyl- och värmeområdet.

Behörig myndighet

44 §

[4434] Naturvårdsverket är den behöriga myndighet som avses i EU-förordningen om f-gaser.

45 §

[4435] Naturvårdsverket ska fullgöra de anmälningar som följer av artikel 10.10 i EU-förordningen om f-gaser.

Tillsyn och avgifter**46 §**

[4436] Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i miljötillsynsförordningen (2011:13) ([4181] o.f.).

Bestämmelser om det operativa tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 2 kap. 4 [4184 C], 21 [4186 B], 27 [4186 H] och 29–32 §§ [4187 A–4187 D] miljötillsynsförordningen.

Bestämmelser om avgifter finns i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

[4437] 1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2017 i fråga om 16–20, 24 och 27 §§ och i övrigt den 1 januari 2017.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

3. Föreskrifterna i 11 och 13 §§ ska inte tillämpas på mobil utrustning i Försvarsmakten, Fortifikationsverket och Försvarets materielverk under perioden den 1 januari 2018 till och med den 31 december 2018. Äldre föreskrifter gäller för sådan utrustning under den perioden. *Förordning (2017:1339)*.